

การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูด
ภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด*
DEVELOPMENT OF CURRICULUM ENHANCEMENT OF TEACHER COMPETENCY
IN LEARNING MANAGEMENT FOR ENGLISH LISTENING AND SPEAKING SKILLS
INTEGRATING ASEAN CONTENT UNDER ROI ET PROVINCIAL
EDUCATION OFFICE

สุทัศน์ สังคะพันธ์¹

Suthat Sangkhaphan¹

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด¹

Roi Et Provincial Education Office, Thailand.¹

Email : bigsuthat@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด 2) พัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด 3) ศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด และ 4) ประเมินหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 7 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ครูผู้เข้ารับการพัฒนารับผิดชอบจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ จำนวน 172 คน ในปีการศึกษา 2561 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบประเมิน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานด้วย t-test (Dependent samples) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด ในภาพรวมมีระดับคุณภาพปานกลาง 2. ผลการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูมี 5 องค์ประกอบ คือ หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร กระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะครู และการวัดและประเมินผลของหลักสูตร 3. ผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการ

เนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า มีคะแนนหลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4. ผลการประเมินหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้ CIPP Model ในการประเมิน 4 ด้าน ผลการประเมินความเหมาะสมในระดับมาก

คำสำคัญ : 1. หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครู 2. การจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ 3. การบูรณาการเนื้อหาอาเซียน

ABSTRACT

This research aims were to 1) study the problems and needs of developing a curriculum to enhance teacher competency in learning management for English listening and speaking skills integrating with ASEAN content under Roi Et Provincial Education Office 2) design and develop a curriculum to enhance teacher competency in learning for listening and speaking English skills integrating ASEAN content under Roi Et Provincial Education Office 3) study the results of using the curriculum to enhance teacher competency in learning management for listening and speaking English skills integrating with ASEAN content 4) study the results of the assessment of teacher competency courses in learning management for listening and speaking English skills integrating ASEAN content under Roi Et Provincial Education Office. The research was conducted the research and development framework, totaling 4 phases, 7 participants, acquired by the and 172 students in Mathayomsuksa 3 whose development teachers were responsible for English language learning in 2018 academic year. The research instruments were questionnaires and assessment forms. The statistics used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation; hypothesis testing with t-test (dependent samples) and content analysis

The results of the research were found that; 1. The results of the study of the present condition Problems and needs in developing teachers' learning management competency found that the current state of teacher competency in learning management skills in listening and speaking English integrating ASEAN content, as overall the quality level was moderate. 2. The results of the development of the curriculum for enhancing teacher competency in managing learning in listening and speaking English skills integrating ASEAN content under Roi Et Provincial Education Office found that the curriculum for enhancing teacher competency consisted of 5 components: the curriculum principles; course aims course content teacher empowerment process and the measurement and evaluation of the course. 3. The results of using the curriculum to enhance teacher competency in learning management of listening and speaking

English skills integrating ASEAN content under Roi Et Provincial Education Office can be summarized as follows: The training was statistically significant at the .05 level. 4. The evaluation of the curriculum for enhancing teacher competency in learning management of listening and speaking English skills integrating ASEAN content through CIPP model was used to evaluate 4 aspects. The results of the suitability assessment were at a high level.

Keywords : 1. Curriculum for Enhancing Teachers' Competencies 2. Listening and Speaking English Skills 3. Integrating ASEAN Content

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่มีความสำคัญเพราะเป็นภาษากลางที่สามารถใช้สื่อความหมายได้ทั่วโลก ภาษาอังกฤษยังนับเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งในการใช้เพื่อติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น สำหรับประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษและได้สนับสนุนให้มีการพัฒนาความสามารถทางภาษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะพื้นฐานที่สำคัญโดยใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เมื่อภาษาอังกฤษทวีความสำคัญมากขึ้นจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนเป้าหมายสำคัญในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษคือให้ผู้เรียนมีสมรรถนะการสื่อสารสามารถใช้ทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการแสวงหาและสื่อความรู้ข้อมูลความบันเทิงเป็นต้น (อรุณี วิริยะจิตรา และคณะ, 2555) ซึ่งมีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้กำหนดสาระการเรียนรู้ออกเป็น 4 สาระ คือ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก โดยมุ่งหวังให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษา ต่อในระดับที่สูงขึ้น มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกโดยสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการจึงตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องเร่งพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อให้คนไทยมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสาร และในการตอบสนองความเป็นภาษาสากล ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้ระบุถึงความสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง ตลอดจนคุณภาพของผู้เรียนไว้ ซึ่งเน้นการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์และการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2560 (สำนักมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานการศึกษา, 2552)

ผลการนิเทศ พบว่า ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูสอนภาษาอังกฤษ ยังไม่มีวิธีการส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ภาษาที่เรียนในการสื่อสารทำความเข้าใจระหว่างกันส่งผลให้ผู้เรียนไม่มีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างทางภาษาและคำศัพท์และไม่สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ แต่ข้อเท็จจริงแล้วพบว่าถึงแม้ผู้เรียนจะเรียนรู้โครงสร้างของภาษาต่างประเทศมาแล้วเป็นอย่างดีก็ยังไม่สามารถสนทนาหรือสื่อสารกับชาวต่างประเทศหรือจะใช้ได้บ้างก็จะใช้ภาษาในลักษณะที่เจ้าของภาษาไม่ใช้กัน แม้จะเป็นภาษาที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ด้วยเหตุนี้ นักภาษาศาสตร์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศจึงได้พัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารขึ้น การจัดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นการเรียนรู้ภาษาตามกระบวนการคิดของผู้เรียนโดยเริ่มจากการฟังไปสู่การพูด การอ่าน และการเขียน เป็นการสอนภาษาที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สนับสนุนให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาทุกทักษะให้สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ ผู้เรียนได้ฝึกพูด รู้จักรับฟังผู้อื่น แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และมีความถูกต้องเหมาะสมเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม ดังนั้นวิธีการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจึงมุ่งเน้นความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียน (พรสวรรค์ สืบป้อ, 2552)

การพัฒนาทักษะการฟังและการพูดในกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมักจะเป็นทักษะที่สัมพันธ์กัน การฟังและการพูดเป็นการสื่อสารทางวาจาตั้งแต่คน 2 คนขึ้นไปที่จะสื่อความหมายของตนเองให้กับผู้อื่น ผู้สอนจึงต้องฝึกให้ผู้เรียนมีความสามารถที่จะเข้าใจในสิ่งที่ได้ยินว่าเป็นอย่างไร ความสัมพันธ์กับสิ่งที่ได้ยินหรือไม่ หรือเกี่ยวข้องกับประโยคอื่นอย่างไร และฝึกให้ผู้เรียนสามารถเก็บข้อมูลหรือใช้ความจำ (วรัญญา โอภาสี, 2554) ดังนั้นครูหรือผู้ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ควรจัดกิจกรรมหรือมีรูปแบบการจัดกิจกรรมที่เน้นการสื่อสารที่เน้นทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษซึ่งทำให้นักเรียนเกิดทักษะการฟังและการพูด และสามารถติดต่อสื่อสารได้ในชีวิตประจำวันตลอดจนสามารถสนทนาโต้ตอบได้อย่างคล่องแคล่ว และกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดที่ดีสามารถกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียนได้โดยการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม และถ้าครูกำหนดกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียนและนำผลการจัดกิจกรรมมาสะท้อนผลร่วมกันระหว่างผู้เรียนและครูผู้สอน (รูปทอง กว้างสวัสดิ์, 2550)

การพัฒนาหลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ อันประกอบไปด้วยวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่จะให้แก่ผู้เรียนและกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ โดยมุ่งหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่างๆ ของผู้เรียนซึ่งกำหนดขึ้นโดยผู้พัฒนาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนั้นๆ ถือว่าเป็นนวัตกรรมสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาวิชาชีพครูยุคใหม่ภายใต้ยุทธศาสตร์ของการปฏิรูปการศึกษา สิ่งบ่งชี้ที่สำคัญของการพัฒนาคือ ความสามารถในการเชิงสมรรถนะ ซึ่งใช้เป็นฐานในการทำงานทางวิชาชีพ สมรรถนะพื้นฐานที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงาน คือ การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะสมรรถนะครูเป็นพฤติกรรมซึ่งเกิดจากการรวมความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ ทักษะคิด และแรงจูงใจ ของบุคคลและส่งผลต่อความสำเร็จ ในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ประกอบด้วย 1) สมรรถนะหลัก (Core Competency) เป็นสมรรถนะร่วมที่ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกคนต้องมี เพราะเป็นสมรรถนะพื้นฐานของบุคลากรที่จะส่งผลให้การปฏิบัติงานในทุกตำแหน่งหน้าที่ประสบผลสำเร็จ 2) สมรรถนะประจำสายงาน (Functional

Competency) เป็นสมรรถนะเฉพาะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูทำให้สามารถปฏิบัติงานในสายงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2553)

ผู้วิจัยในฐานะศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบการจัดการเรียนรู้ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญที่จะดำเนินการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน ของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้เป็นกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนสู่การพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด

2.2 เพื่อสร้างและพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด

2.3 เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด

2.4 เพื่อศึกษาผลการประเมินหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ผลการวิจัยทำให้ได้ทราบสภาพปัญหา ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด

3.2 ผลการวิจัยทำให้ครูผู้เข้ารับการอบรมมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ และความสามารถในการจัดการเรียนรู้ทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน

3.3 ผลการวิจัยทำให้ได้หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีประสิทธิภาพ

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มเป้าหมายเป็น ครูผู้สอนของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 18 โรงเรียน รวมจำนวนครู 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม เพื่อใช้ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน การศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะ ได้แก่ ความต้องการจำเป็นในการจัดทำหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตร ลักษณะของหลักสูตร จุดประสงค์ของหลักสูตร ระยะเวลาในการฝึกอบรม เนื้อหาที่จำเป็นในหลักสูตรฝึกอบรม วิธีการและกิจกรรมของหลักสูตรฝึกอบรม สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ในการฝึกอบรม วิธีวัดและประเมินผลการฝึกอบรมและประเด็นอื่นๆ กลุ่มเป้าหมายผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

ระยะที่ 2 สร้างและพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด การยกร่างหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครู การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครู ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครู เพื่อการตรวจสอบคุณภาพของร่างหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูที่สร้างขึ้น มีการตรวจสอบด้วยการประเมิน 2 ส่วน ได้แก่ การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้ององค์ประกอบของร่างหลักสูตร และการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของเอกสารประกอบหลักสูตร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้แบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของร่างหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความเป็นไปได้/การทดลองใช้ (Tryout) ของการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูเป็นการเตรียมการก่อนนำหลักสูตรฝึกอบรมไปจริง ทำการศึกษาความเป็นไปได้ของหลักสูตรฝึกอบรม ทดลองใช้กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 11 คน ครูผู้สอนของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 11 โรงเรียน รวมจำนวนครู 11 คน

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด ขั้นตอนที่ 1 เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียนก่อนและหลังฝึกอบรม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน แบบประเมินการออกแบบหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน ขั้นตอนที่ 2 ประเมินการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ของครู(การนิเทศชั้นเรียน) ผู้รับการประเมิน ได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นโรงเรียนที่พร้อมและได้มาโดยพิจารณาคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ คือ มีความสนใจในการพัฒนาวิชาชีพด้วยการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ บุรณาการเนื้อหาอาเซียน ได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 7 โรงเรียน รวมจำนวน ครู 7 คน ได้มาด้วยความสมัครใจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะ การฟังและการพูดภาษาอังกฤษบุรณาการเนื้อหาอาเซียน ขั้นตอนที่ 3 เปรียบเทียบทักษะภาษาอังกฤษ ด้านการฟังและการพูดของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูระหว่าง ก่อนเรียนและหลังเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบทดสอบทักษะภาษาอังกฤษด้านการฟังและการพูด ของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานงานวิจัยด้วยค่า t-test และ F-test

ระยะที่ 4 การประเมินหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการ ฟังและการพูดภาษาอังกฤษบุรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด โดย ประเมินการปฏิบัติการสอนของครู ประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารต่อการสอนของครู และ ประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบุรณาการเนื้อหาอาเซียนของนักเรียน

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการ จัดการเรียนรู้ของครู พบว่า สภาพปัจจุบันสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการ พูดภาษาอังกฤษบุรณาการเนื้อหาอาเซียน บุรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ร้อยเอ็ด ในภาพรวมมีระดับคุณภาพปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านความสามารถใน การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความสามารถในเนื้อหาสาระที่สอน ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ความสามารถในการใช้และพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยี สารสนเทศ มีระดับคุณภาพปานกลาง และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูที่มีระดับคุณภาพน้อย ได้แก่ ความสามารถในการวัด และประเมินผลการเรียนรู้

5.2 ผลการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟัง และการพูดภาษาอังกฤษบุรณาการเนื้อหาอาเซียน บุรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูมี 5 องค์ประกอบ คือ หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร กระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะครู และการวัดและ ประเมินผลของหลักสูตร มีผลการประเมินความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมากที่สุด สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการสร้างและพัฒนา หลักสูตร ด้านความสามารถในเนื้อหาสาระที่สอน ด้านความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความสามารถในการใช้และพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ และ ด้านความสามารถในการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ ผลการตรวจสอบคุณภาพของการพัฒนา หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบุรณา การเนื้อหาอาเซียน บุรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า คุณภาพใน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยทุกด้านมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความมีประโยชน์อยู่ ในระดับมากถึงมากที่สุด

5.3 ผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน บูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด สรุปได้ดังนี้ 1) ความรู้ความเข้าใจของครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน บูรณาการเนื้อหาอาเซียนก่อนอบรมและหลังอบรมของกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 11 คน ที่เข้ารับการฝึกอบรม พบว่า มีคะแนนหลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความสามารถในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้และเขียนแผนการจัดการเรียนรู้การฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียนของครู มีค่าเฉลี่ย 4.52 อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้การฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียนของครู มีค่าเฉลี่ย 4.57 อยู่ในระดับมากที่สุด 4) ความสามารถในการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ของครูด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน โดยการนิเทศชั้นเรียน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.74 อยู่ในระดับมากที่สุด 5) ความพึงพอใจของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน บูรณาการเนื้อหาอาเซียน มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก 6) ทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน บูรณาการเนื้อหาอาเซียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน บูรณาการเนื้อหาอาเซียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 7) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน บูรณาการเนื้อหาอาเซียน โดยรวมทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

5.4 ผลการประเมินหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน บูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด มีดังนี้ 1) ผลการประเมินสภาวะแวดล้อม พบว่า หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร กระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะครูและการวัดและประเมินผลของหลักสูตร มีผลการประเมินความเหมาะสมในระดับมาก 2) ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้น พบว่า คุณสมบัติของผู้เรียน ครูผู้สอน และผู้บริหาร สื่อวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ อาคารสถานที่ในการอบรมและเวลาเรียน มีความเหมาะสมในระดับมาก 3) ผลการประเมินกระบวนการ พบว่า หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ เอกสารประกอบหลักสูตร การบูรณาการเนื้อหาในหลักสูตร การออกแบบหน่วยและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และการนิเทศติดตามผล มีความเหมาะสมในระดับมาก 4) ผลการประเมินผลผลิต พบว่า ครูผู้สอนมีผลความรู้ความเข้าใจของครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน บูรณาการเนื้อหาอาเซียนหลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม มีความสามารถในการออกแบบหน่วยและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ มีความสามารถในการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ของครู นักเรียนมีทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน บูรณาการเนื้อหาอาเซียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก

6. อภิปรายผลการวิจัย

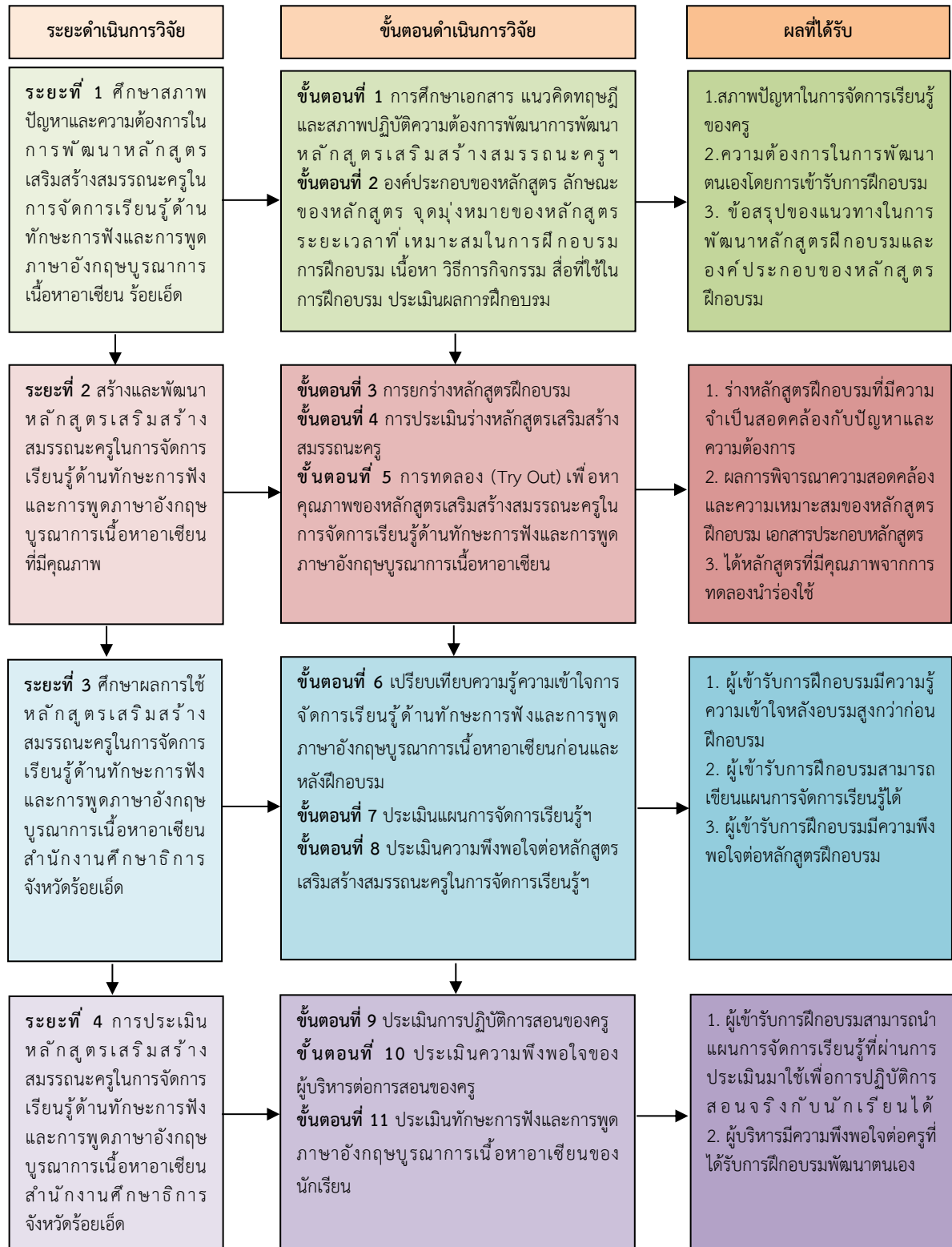
6.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า สภาพปัจจุบันสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน บูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด สภาพปัจจุบันครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการขาดระบบพัฒนาครูที่มีประสิทธิภาพ และการพัฒนาไม่ตรงกับความต้องการในการพัฒนา จึงทำให้การพัฒนาครูไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร สอดคล้องกับงานวิจัยของหลายๆ คนที่พบว่าปัญหาการพัฒนาครู คือการพัฒนาที่ไม่ตรงกับความต้องการของครู ทำให้การพัฒนาไม่ประสบความสำเร็จ ดังนั้นการศึกษาถึงความต้องการของครู จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาครูประสบความสำเร็จ จึงควรการวางแผนปรับปรุงคุณภาพครูประจำการควรเริ่มต้นจากปัญหาความต้องการของครู ทั้งนี้ในการส่งเสริมครูประจำการควรมีการปรับปรุงโครงการให้เหมาะสมกับความต้องการของครูแต่ละคน และในระหว่างการพัฒนาควรมีความยืดหยุ่นของกระบวนการและวิธีการ เพื่อให้ผู้รับการพัฒนาสามารถแก้ไขหรือปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ ได้เสมอ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัชกตชา เขาวนเข้มชื่น (2559) ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

6.2 ผลการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน บูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูมี 5 องค์ประกอบ คือ หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร กระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะครู และการวัดและประเมินผลของหลักสูตร มีผลการประเมินความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมากที่สุด จากองค์ประกอบของหลักสูตรทั้ง 5 ด้านนี้สามารถสรุปในแต่ละด้าน (1) หลักการของหลักสูตร เป็นหลักการ แนวคิด เหตุผลและความจำเป็น และปรัชญาพื้นฐานตามทฤษฎีของการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครู (2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นความคาดหวังของหลักสูตรที่เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ จบหลักสูตรแล้ว จะต้องมีความรู้ลักษณะอย่างไร ทั้งด้านความคิด เจตคติ ความสามารถและทักษะต่างๆ (3) เนื้อหาสาระของหลักสูตร เป็นสิ่งที่จะนำพาผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาเป็นข้อความสาระที่ผู้เรียนต้องเรียนและรับประสบการณ์ที่ตรงกับความคิดและความสนใจการจัดเนื้อหาจึงต้องคำนึงถึงเวลาเรียนและเรียงลำดับที่เหมาะสม สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและมีความสำคัญ จำเป็นต่อการเรียนรู้ (4) การกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นวิธีการที่นำเอาหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การพิจารณาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรคำนึงถึงกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามความสามารถของตนเอง (5) การประเมินผล เป็นวิธีการประเมินความสำเร็จของหลักสูตรของการจัดกิจกรรมว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ หรือผู้เรียนมีคุณภาพตามหลักสูตรหรือไม่ โดยอาศัยเครื่องมือต่างๆ สอดคล้องกับองค์ประกอบของหลักสูตรเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้หลักสูตรนั้นเป็นหลักสูตรที่ดีและมีความสมบูรณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนาจ เกษศรีไพร (2558) ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมผู้เรียนด้านอ่านออกเขียนได้ภาษาไทยสำหรับครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงสาขาวิชาที่สอน พบว่า ประกอบด้วย 1) เหตุผลและความจำเป็น 2) หลักการ 3) จุดมุ่งหมาย 4) เนื้อหาสาระของหลักสูตร 6) สื่อและวัสดุอุปกรณ์ และ 7) การวัดและประเมินผลการฝึกอบรม

6.3 ผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน พบว่า (1) ความรู้ความเข้าใจของครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน ก่อนอบรมและหลังอบรมของกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 11 คน ที่เข้ารับการฝึกอบรม พบว่า มีคะแนนหลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ความสามารถในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้และเขียนแผนการจัดการเรียนรู้การฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียนของครู มีค่าเฉลี่ย 4.52 อยู่ในระดับมากที่สุด (3) ความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้การฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียนของครู มีค่าเฉลี่ย 4.57 อยู่ในระดับมากที่สุด (4) ความสามารถในการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ของครูด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน โดยกรณีศึกษาเรียน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.74 อยู่ในระดับมากที่สุด (5) ความพึงพอใจของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก (6) ทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (7) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน โดยรวมทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ เนื่องมาจากการออกแบบกระบวนการพัฒนาครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนประกอบการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ได้ดำเนินการสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เชื่อมโยงกับกิจกรรมการพัฒนาครูที่มีคุณภาพ เหมาะกับบริบทและความต้องการของครูผู้เข้ารับการพัฒนา ที่ใช้เงื่อนไขหลักการกระตุ้นสนับสนุนให้ครูได้รับการแนะนำปรึกษาและการกำกับตนเอง ผ่านการได้รับความรู้ความเข้าใจในแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนที่มีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการสะท้อนผลและการจูงใจให้นำความรู้ ทักษะการจัดการเรียนรู้ไปปฏิบัติในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง จนส่งผลให้ผู้สอนได้รับความรู้ความเข้าใจ สามารถออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียนให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุพิษ เหมือนทอง (2558) ผลการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ทักษะการฟัง และการพูดภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ครูผู้รับการพัฒนามตามหลักสูตร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ หลังได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น และมีความสามารถในการออกแบบกิจกรรมด้านการจัดการเรียนรู้ทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยรวมและรายบุคคลในระดับมาก

6.4 ผลการประเมินหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียนบูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า การพัฒนาหลักสูตรที่เป็นแนวคิดเชิงระบบ โดยพัฒนามาจากรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Tabla ที่สำคัญคือหลักสูตรที่ได้วางแผนและเป็นรูปเล่ม ผลผลิตอื่นๆ เช่น การที่ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น การเปลี่ยนแปลงเจตคติ การใช้ผลลัพธ์ของการตรวจสอบผลผลิตของหลักสูตรเป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อการปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพที่ดียิ่งต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ เตนศักดิ์ หอมหวล (2557) ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้สอน ระดับอนุปริญญาในวิทยาลัยชุมชน พบว่า ผู้เข้ารับการพัฒนามาสามารถนำความรู้ ทักษะ และเจตคติไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยภาพรวมผลการประเมินหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

7. องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 สรุปองค์ความรู้ในกระบวนการดำเนินงาน

จากแผนภาพการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า 1) สภาพปัจจุบันสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด ในภาพรวมมีระดับคุณภาพปานกลาง 2) ผลการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูมี 5 องค์ประกอบ คือ หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร กระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะครู และการวัดและประเมินผลของหลักสูตร 3) ผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า มีคะแนนหลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4. ผลการประเมินหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษบูรณาการเนื้อหาอาเซียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้ CIPP Model ในการประเมิน 4 ด้าน ผลการประเมินความเหมาะสมในระดับมาก สามารถสรุปองค์ความรู้ในกระบวนการดำเนินงานดังภาพที่ 1

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 หน่วยงานต้นสังกัด เช่น ควรมีการประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในสังกัดเพื่อนำผลการประเมินไปใช้วางแผนในการพัฒนาครู และควรมีการศึกษาความต้องการจำเป็นก่อนการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้การพัฒนาบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการพัฒนาอย่างแท้จริง

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.1.2 การนำหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ทักษะการฟัง และการพูดภาษาอังกฤษ ไปใช้ในสถานการณ์ทั่วไป ควรคำนึงถึงความพร้อมและความต้องการของครูผู้รับการพัฒน และผู้ให้คำแนะนำปรึกษา

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

8.3.1 ควรมีการวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาบุคลากร ในรูปแบบและเงื่อนไขลักษณะอื่น ตามบริบทความพร้อมและข้อจำกัดของผู้สอน ผู้ให้คำแนะนำปรึกษาและปัจจัยสนับสนุนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในทักษะการอ่านและการเขียน หรือควรมีการวิจัยถึงตัวแปรหรือปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ไปใช้

9. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- ณัชกิตตา เชาวนเข้มชื่น. (2559). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร. ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เด่นศักดิ์ หอมหวล. (2557). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้สอนระดับอนุปริญาในวิทยาลัยชุมชน. พิษณุโลก : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธูปทอง กว้างสวัสดิ์. (2550). การสอนภาษาอังกฤษ. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรสวรรค์ สืบป้อ. (2552). สุดยอวิธีสอนภาษาอังกฤษนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์.
- วรัญญา โอภาสี. (2554). การใช้กลวิธีความรู้ความเข้าใจและกลวิธีทางสังคมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง พูดภาษาอังกฤษและลดความวิตกกังวลในชั้นเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2553). หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา. วารสารข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. 30 (เมษายน-พฤษภาคม 2553). 30-32.
- อรุณี วิริยะจิตรา และคณะ. (2555). เหลียวหลังแลหน้าการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพมหานคร : หน้าต่างสู่โลกกว้าง.
- อุพิษ เหมือนทอง. (2558). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อำนาจ เกษศรีไพร. (2558). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมผู้เรียนด้านการอ่านออกภาษาไทยสำหรับครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงสาขาวิชาที่สอน. ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร.

10. คำขอบคุณ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชูกำแพง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ศรี สืบสิงห์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กชพร นานาผล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล จุฑาทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อธิปปรัชญ์ ภัควัฒน์ ภัคตี ดร.นิคม ชมภูทอง นางสาวจิราวัลย์ ชาเหลา และดร.อนันต์ พันนึก ทรงคุณวุฒิในการสนทนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ให้คำแนะนำต่อการร่างหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูเพื่อการวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวมินทร์ ประชานันท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ จารัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังชรินทร์ ทองปาน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริรัตน์ นาคิน ดร.พายุพงษ์ พายุหะ และบาทหลวง ดร.เชาวฤทธิ์ สาสาย ที่อนุเคราะห์การให้สัมภาษณ์ด้านการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้จนได้แนวทางพัฒนาอย่างถูกต้องและเป็นหลักสูตรที่ดีมีคุณภาพ

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.นิราศ จันทระจิตร ดร.รณชัย ศรีสุธัญญาวงศ์ ดร.สมหวัง พันธะลี ดร.นิคม สุวพงษ์ และนางสาวสมจิตร หวังทรัพย์ทวี ที่ให้ความเมตตาเป็นผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจเครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ดร.นิคม ชมภูหลง บาทหลวง ดร.เชาวฤทธิ์ สาสาย ดร.พัชรี ศีระภูมิ ดร.สุวัฒน์พงษ์ ร่มศรี ดร.เพิ่มพูล ร่มศรี ดร.นิคม สุวพงษ์ และดร.ธัญญาพร เกียวรัตน์ ให้ความเมตตาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ให้คำแนะนำ ชี้แนะ และรับรองการพัฒนาารูปแบบของการวิจัยในครั้งนี้